

Nagroda Karskiego dla dr Kurek: konsulat w Nowym Jorku odwołuje uroczystość

Piotr Jagielski
11 kwietnia 2018

Dr Ewa Kurek - znana z kontrowersyjnych wypowiedzi, m.in. "Żydzi delektowali się autonomiami i izolacją gett" - została laureatką Nagrody Jana Karskiego, przyznawaną za "społeczną odwagę". Wręczenie nagród w Konsulacie RP w Nowym Jorku nie odbędzie się jednak; sprzeciwiła się temu wykonawczyni testamentu Karskiego.

- Historyczka dr Ewa Kurek, znana m.in. z kontrowersyjnych wypowiedzi na temat Żydów w getcie warszawskim, miała zostać uhonorowana Nagrodą Jana Karskiego.
- Gala wręczenia nagrody miała odbyć się 18 kwietnia w Konsulacie RP w Nowym Jorku.
- Po protestach Kai Ploss, wykonawczyni testamentu Karskiego i właścicielka dóbr intelektualnych po bohaterze Polskiego Państwa Podziemnego, konsulat odwołał uroczystość.

"Ja, Kaja Mirecka Ploss, wyrażam swoje ogromne oburzenie, ale przede wszystkim niezgodę na przyznawanie Humanitarnej Nagrody im. Jana Karskiego dla Pani Ewy Kurek. Jestem - zgodnie z ostatnią wolą Jana Karskiego - jedyną wykonawczynią testamentu Jana Karskiego i jedyną właścicielką wszelkich dóbr intelektualnych po Nim" - napisała w oświadczeniu Ploss, pisarka, projektantka, działaczka społeczna.

Swój sprzeciw wyraziła także Fundacja Edukacyjna Jana Karskiego, która w oświadczeniu, opublikowanym na facebookowym profilu placówki podkreśliła: "naszym zdaniem to niezgodne z poglądami profesora Karskiego, który do końca życia wykładał na temat różnicy losu Żydów i Polaków w czasie okupacji, podkreślając, że tylko Żydzi byli narodem skazanym na całkowite unicestwienie".

"Kontrowersyjne publikacje i wypowiedzi dr Kurek wydają się iść w przeciwnym kierunku i budzą zastrzeżenia historyków, badających okres II wojny światowej, w tym prof. Andrzeja Zbikowskiego, autora książki »Karski«, poświęconej historii życia Jana Karskiego w oparciu o kontekst Państwa Podziemnego w latach 1939-1945" - zaznaczono.

Ewa Kurek dała się poznać m.in. jako autorka takich opinii jak: "W pierwszych latach wojny Polacy w Warszawie żyli w ciągłym strachu przed łapankami i egzekucjami. A Żydzi w getcie się bawili. Mieli co świętować. W końcu żyli w »autonomicznej prowincji«, którą wynegocjowali od Niemców" czy "Żydzi zaś delektowali się autonomiami i izolacją gett. Głodnych wprawdzie i chłodnych, ale z wolną sobotą, żydowskimi tramwajami, własną pocztą, policją, teatrem, restauracjami".

Kwestionowała także ustalenia śledztwa Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie mordu w Jedwabnem. Jest autorką głośnej książki "Poza granicami solidarności. Stosunki polsko-żydowskie 1939-1945" z 2016 r.

Przyznanie nagrody właśnie jej krytykował m.in. dr hab. Rafał Pankowski, współzałożyciel Stowarzyszenia Antyfaszystowskiego "Nigdy Więcej". "Ta pani wyraża ewidentnie skrajne poglądy, a taki gest, i to w konsulacie w Nowym Jorku, jest zaskakujący w kontekście skomplikowanych relacji polsko-żydowskich i polsko-amerykańskich" - podkreślił.

Nagrody - jak informują organizatorzy - przyznawane są osobom demonstrującym "społeczną odwagę w obliczu nasilającej się presji, inercji biurokratycznej, bezprawia czy zubożenia i spieszącym z pomocą tym, którzy padają ofiarą prześladowań, np. przemocy fizycznej bądź dyskryminacji na tle kulturowym".

"Nagrodą upamiętniamy polskiego katolika i bohatera ruchu oporu, który poinformował Zachód o Zagładzie. Jan Karski pełnił tajną misję z ramienia polskiego rządu i dostał się do getta warszawskiego, gdzie był świadkiem apokalipsy Żydów z rąk niemieckich nazistów. Po wojnie został obywatelem Stanów Zjednoczonych i profesorem

Uniwersytetu Johna Hopkinsa. Jest Sprawiedliwym Wśród Narodów Świata i pośmiertnie został uhonorowany przez amerykańskiego prezydenta Medalem Wolności" - przypomniano w zaproszeniu na niedoszłą uroczystość.

Nagrodę Jana Karskiego (Jan Karski Humanitarian Award) przyznaje Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku i Komitet Dialogu Polsko-Żydowskiego (The Polish-Jewish Dialogue Committee). Wśród tegorocznych laureatów, poza dr Kurek, znaleźli się także Matthew Tyrmand - były doradca szefa MSZ - oraz konsul w Nowym Jorku Maciej Golubiewski. Gala wręczenia nagród zaplanowana została na 18 kwietnia.

"Informujemy, że z przyczyn będących poza naszą kontrolą, Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Nowym Jorku odwołuje »Doroczną Noc Nagrody im. Jana Karskiego«. Nowa data gali i osoby uhonorowane zostaną ogłoszone przez Polsko-Żydowski Komitet Dialogu" - informuje placówka.

<https://kultura.onet.pl/wiadomosci/nagroda-karskiego-dla-dr-kurek-konsulat-w-nowym-jorku-odwoluje-uroczystosc/0pnw6pc>